

Vergaderjaar 2017–2018

29 628

Politie

Nr. 759

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 februari 2018

Tijdens de Regeling van werkzaamheden op 15 en 16 november jl. verzocht uw Kamer om een brief, naar aanleiding van incidenten in Amsterdam en Tilburg, waarin breder wordt ingegaan op het gebruik van geweld door de politie en etnisch profileren (Handelingen II 2017/18, nr. 22, item 5 en Handelingen II 2017/18, nr. 23, item 8). Voor zo ver het hier gaat om individuele, lokale casuïstiek, is het lokale gezag (burgemeester en officier van justitie) verantwoordelijk voor de inzet van de politie.

Op 6 november jl. werden nabij Amsterdam Centraal Station drie jonge mannen vanwege een verdachte situatie, gepercipieerd op basis van gedrag in relatie tot andere feiten of omstandigheden, staande gehouden. Omdat een van de jonge mannen geen gehoor gaf aan een vordering van de politie werd hij aangehouden. Bij deze aanhouding heeft de politie geweld gebruikt. De aanhouding is nadien als onrechtmatig beoordeeld. Op 16 november jl. heeft een gesprek plaatsgevonden tussen de betrokkene en de politie waarin de politie excuses voor het toegepaste geweld heeft aangeboden. Het gesprek is door betrokkenen als waardevol ervaren en heeft ertoe geleid dat deze zaak als een leercasus binnen de eenheid Amsterdam zal worden gebruikt.

Op 15 november jl. werden drie jongens aangehouden in Tilburg tijdens een incident op een school. Er raakte niemand gewond. Geruchten over een op handen zijnde vechtpartij waarbij meer dan 100 jongeren zouden zijn betrokken waren de aanleiding om de politie erbij te roepen, om zo een vechtpartij te voorkomen en de rust te laten terugkeren. De drie jongens werden aangehouden omdat zij geen gehoor gaven aan de oproep van de politie om de locatie te verlaten. De politie heeft nadien haar eigen optreden tijdens dit incident geëvalueerd, waaronder de proportionaliteit van het geweld dat is toegepast. In één geval is de geweldstoepassing als niet-proportioneel aangemerkt.

In beide incidenten, Amsterdam en Tilburg, was er sprake van respectievelijk een staandehouding en een aanhouding vanwege een strafrechtelijke verdenking en is er geen aanleiding te veronderstellen dat er sprake is geweest van etnisch profileren.

De samenleving moet erop kunnen vertrouwen dat de politie professioneel omgaat met de aan haar gegeven (gewelds)bevoegdheden. Politieoptreden heeft per definitie een grote impact op burgers. Om de professionaliteit van de politie-inzet te borgen, zorgt de politie dat politiemensen goed getraind zijn en dat zij verantwoording afleggen over het toegepaste geweld.

Voor de legitimiteit van het politieoptreden en het maatschappelijk vertrouwen van een ieder in de politie is het cruciaal dat de politie acteert op basis van gedrag van personen en feiten en omstandigheden en niet op basis van nationaliteit of afkomst. De maatregelen om etnisch profileren tegen te gaan zijn beschreven in de brief van 4 oktober 2016.¹ Iedere burger die zich door een gedraging van een politieagent onheus bejegend voelt, kan een klacht indienen. Bij de politie geldt een zorgvuldige klachtenprocedure. Ingeval de uitkomsten van de klachtenprocedure als onbevredigend worden ervaren, kunnen burgers zich wenden tot de Nationale ombudsman en eventueel het College voor de Rechten van de Mens.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
F.B.J. Grapperhaus

¹ Kamerstuk 30 950, nr. 105.